

Nummer Toegang: SAGV168.4

Inventaris van het archief van de  
Luchtbeschermingsdienst, van de  
gemeente Hilversum 1927-1946.

## Inhoudsopgave

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| 01 ORGANISATIE.....                                                          | 4  |
| 02 PERSONEEL.....                                                            | 6  |
| 04 DIENSTGEBOUWEN.....                                                       | 8  |
| 05 BENODIGDHEDEN EN HULPMIDDELEN.....                                        | 8  |
| 06 TOEZICHT OP LUCHTBESCHERMINGSMAATREGELEN DOOR DERDEN.....                 | 9  |
| 07 ORGANISATIE HULPVERLENING BIJ LUCHTAANVALLEN.....                         | 10 |
| 03 FINANCIËN.....                                                            | 11 |
| 08 OPLEIDING VAN EN VOORLICHTING AAN DERDEN.....                             | 11 |
| 09 BEHEER VAN OPENBARE EN TOEZICHT OP PARTICULIERE SCHUILGELEGENHEDEN.....   | 12 |
| 10 MEDEWERKING AAN ORDE- EN HULPVERLENINGSACTIVITEITEN NA DE BEVRIJDING..... | 12 |

## Geschiedenis van de organisatie

De Luchtbeschermingsdienst was opgebouwd uit een gemeentelijke dienst en een zelfbeschermingsdienst. De zelfbeschermingsdienst was een georganiseerde burenhulp. Hoewel het personeel zich vrijwillig moest aanmelden moest dit personeel niettemin een vordering ex. Artikel 12 van de Luchtbeschermingswet ontvangen. Dus een vordering van de Burgemeester tot hulpverlening.

De zelfbeschermingsorganisatie was verdeeld over vakken, wijken en blokken. Het vak was het grootste deel van een gemeente. Elk vak was onderverdeeld in wijken, elke wijk was onderverdeeld in blokken. Leaders van blokploegen heetten blokhoofd. De coördinator van de arbeid van de blokploegen heette wijkhoofd. De organisator en leider van het concrete zelfbeschermingswerk in de blokken (met oog op de hulpverlening) heette vakleider. Hij fungeerde bij bominslag ook als assistent-vakhoofd. Zijn commandopost was de commandopost van het vakhoofd. Het vakhoofd was steeds een politiefunctionaris. Alleen bij uitzondering kon hier, wanneer de politie niet zodanig geëncadreerd was, een vrijwilliger dienstdoen. De aanstelling en het ontslag van leden van de blokploeg, blokhoofden, wijkhoofden, vakleiders en hun plaatsvervangers geschiedde door het hoofd van de luchtbeschermingsdienst. Blokhoofden, wijkhoofden, vakleiders en hun plaatsvervangers ontvingen een instructie van het hoofd luchtbeschermingsdienst. De blokploeg was een zelfbeschermingsorganisatie die werd ingezet bij bomaanslagen. Uitsluitend bij bomaanslagen kwamen op: de blokhoofden, de leden van de blokploegen en de wijkhoofden. De uitrusting van de blokploegen werd uit eigen middelen bekostigd, dus de bewoners zelf moesten daarvoor geld inzamelen. De taken van het blokhoofd waren:

- Het geven van leiding aan de blokploeg bij het verlenen van hulp na bominslag in zijn blok en het bij ongevallen onmiddellijk melden aan vakhoofd van wat in zijn blok voorviel;
- Het geven van bekendheid aan de zelfbeschermingsmaatregelen aan de bewoners van zijn blok;
- De registratie van het personeel van zijn blokploeg;
- De registratie van de bewoners van zijn blok volgens de nog nader te geven centrale aanwijzingen;
- Het oefenen met het personeel van de blokploeg;
- Het toezicht op het in goede staat houden van het materieel van zijn blokploeg.

(Uit:sagv160+ 1523)

## **01 ORGANISATIE**

### **01.01 Algemeen**

Overleg van het hoofd van de dienst met de hoofden van gemeentelijke diensten, de inspectie voor de luchtbescherming en de commandant van de luchtverdedigingskring Utrecht - Soesterberg inzake opzet en organisatie van de dienst , 1927- 1937

- LBD.23** Luchtbeschermingsplan zoals goedgekeurd door de Inspecteur voor de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen, met bijlagen , nov. 1937.
- LBD.26** Overleg met verschillende instanties inzake de organisatie van de luchtbescherming, en overdracht van de leiding van de dienst per april 1940 aan de wnd. directeur van Publieke Werken , 1938- 1940 apr.
- LBD.59** Documentatiemap van het hoofd van de dienst inzake de organisatie van de dienst , 1939.
- LBD.253** Organigram van de luchtbeschermingsdienst , 1939 apr.- 1940 maa.
- LBD.245** Tekening waarop aangegeven de wijkgrenzen, wijkposten, posten van technische ploegen, schuilplaatsen, ziekenhuizen, ontsmettingsinrichtingen, eerste hulpposten en EHBO-posten , 1940.
- LBD.27** Verslagen van het overleg met verschillende instanties inzake de organisatie van de luchtbescherming , 1940 mei- 1940 nov.
- LBD.79** Verlening van medewerking aan het plan van het Ministerie van Binnenlandse Zaken tot inschakeling van gedemobiliseerde militairen van de Opbouwdienst als kern voor een gereorganiseerde Luchtbeschermingsdienst, welk plan uiteindelijk is afgewezen door de Duitse autoriteiten , jul. 1940- apr. 1941
- LBD.225** Rapport van het bezoek van de provinciale stafofficier van de Ordnungspolizei aan de hoofdpst , juli 1940.
- LBD.244** Schema van de luchtbeschermingsorganisatie (gemeentelijke diensten en zelfbescherming) , 1940 nov..
- LBD.28** Reorganisatie en organisatie van de luchtbeschermingsdienst volgens van hogerhand vastgestelde richtlijnen , 1941- 1944 nov.
- LBD.57** Vaststelling en wijziging van voorschriften inzake organisatie en functioneren van de dienst en van de onderdelen , 1941 jan.- 1944 sep.
- LBD.216** Grondslagen van de organisatie voor den luchtbeschermingsdienst in de gemeente Hilversum, vastgesteld door de Rijksinspecteur voor de bescherming van de bevolking tegen luchtaanvallen , 1941 maa.- 1941 apr.
- LBD.215** Organigram met opgave van personeelsformatie , apr. 1944.

### **01.02 Onderdelen van de dienst**

Organisatie en reorganisatie van onderdelen van de dienst , 1936- 1945

- LBD.226** Rapportage van de vondst van een parachute, waaraan bevestigd zeven gedrukte pamfletten, waarop de beeltenis van H.M. de Koningin der Nederlanden en de door haar op 28 november 1941 uitgesproken redevoering , 1940- 1944
- LBD.243** Affiche houdende het voorschrift voor de volgorde van uitkleden bij gasbesmetting , 1938?.

### 01.03 Zelfbescherming

Verzameling van informatie over de staat van organisatie en over aanwezige hulpmiddelen op de blokposten , 1939- 1940

Verslagen van vergaderingen van de leiding van de blokken , 1939- 1940

Overleg inzake organisatie en functioneren van de wijken en blokken van de zelfbescherming , 1940- 1945

- LBD.237** Instructie van het hoofd van de dienst aan de wijkhoofden, op de bijeenkomsten van blokcommissies geen politieke onderwerpen te bespreken , jan. 1940.
- LBD.218** Overleg en discussie inzake de organisatie en het functioneren van de zelfbescherming in wijk II , 1940 maa.- 1940 okt.
- LBD.241** Verzoek van de voorzitter van blokcommissie II H tot het nemen van maatregelen naar aanleiding van de ontvangst van een gezinskaart, bij de invulling waarvan blijkt gegeven wordt van nationaal-socialistische sympathiën , nov. 1940.
- LBD.128** Rapporten van de commandant van vak III en van de piketcommandant van vakpost III inzake de aanwezigheid van illegale pamfletten op vakpost III en de hiermee verband houdende inval van WA-mannen , 1941.
- LBD.67** Vaststelling en aanpassing van de onderverdeling van de bebouwde kom van de gemeente in vakken, wijken en blokken ten behoeve van de luchtbeschermingsorganisatie , 1941 feb.- 1943 sep.
- LBD.187** Alfabetische lijst van straten, met vermelding van vak, wijk en blok waarbinnen deze vallen , apr. 1944.

### 01.05 Maand- en vergaderverslagen

Maandverslagen, met bijlagen , 1942- 1945

- LBD.18** Verslagen van het overleg van het hoofd van de dienst met Wijkcommandanten, C.P.O.'s en blokleiders , 1939 sept.- 1940 dec
- LBD.17** Verslagen van het overleg van het hoofd van de dienst met de hoofden van de gemeentelijke hulpdiensten, vakleiders en vertegenwoordigers van de H.V.L. (Hilversumse Vereeniging voor Luchtbescherming) , 1941 feb.- 1944 sep.

### 01.04 Samenwerking met derden

#### 01.04.01 Hilversumse Vereeniging voor Luchtbescherming

- LBD.72** Verkregen informatie inzake organisatie en functioneren van de H.V.L. , 1936- 1940 apr.
- LBD.233** Kennisname van de oprichting van een Luchtbeschermingsfonds door de H.V.L., en verrekening van kosten van door de dienst ten laste van het fonds aangeschafte materialen , 19400301 - 1944
- LBD.71** Overleg met de H.V.L. inzake de onderlinge afstemming van uit te voeren taken , 1940 apr.- 1945 aug.

#### 01.04.02 Overigen

- LBD.222** Verkrijging van medewerking van plaatselijke padvindergroepen bij de verrichting van brandweer-, EHBO- en ordonnancediensten , 1939 sep.- 1939 nov.

- LBD.227** Overleg met de plaatselijke Vrijwillige Burgerwacht inzake de inzet van vrijwilligers van deze organisatie bij de dienst , jan. 1940.
- LBD.91** Overleg met de plaatselijke afdeling van de Technische Noodhulp inzake een samenwerking met deze organisatie , 1942 dec.- 1944 aug.
- LBD.220** Verlening van medewerking aan wervingsactiviteiten van het Nederlands Arbeidsfront (N.A.F.) , 1943 maa.- 1943 nov.

## **02 PERSONEEL**

### **02.01 Regeling dienstverband en werkzaamheden**

- Correspondentie inzake dienstuitoefening door individuele medewerkers , 1937- 1945
- Aanstelling, instructie en ontslag van het personeel en vrijwilligers van de gemeentelijke hulpdiensten , 1937- 1945
- Staten houdende overzichten van personeel en vrijwilligers , 1940- 1945
- Aanstelling, instructie en ontslag van het personeel van de vaste kern , 1940- 1945
- LBD.157** Correspondentie met diverse betrokkenen inzake de verzekering van (gemeentelijk en niet-gemeentelijk) personeel en vrijwilligers van de Luchtbeschermingsdienst bij oefeningen of uitvoering van dienst , 1937- 1938
- LBD.129** Benoeming, instructie en ontslag van de hoofden van de dienst, hun waarnemers c.q. plaatsvervangers, wijkcommandanten, later vakcommandanten c.q. -leiders , 1939- 1945
- LBD.132** Benoeming, instructie en ontslag van de commandanten- plaats-ongeval , 1939- 1942
- LBD.182** Aanstelling en ontslag van straatleiders , 1939 dec.- 1942 okt.
- LBD.60** Regeling van de verstrekking voedsel aan personeel , 1940- 1945
- LBD.61** Regeling van de verzekering van medewerkers van de dienst tegen de financiële gevolgen van ongevallen tijdens de uitoefening van de dienst , 1940- 1945
- LBD.69** Uitvaardiging en uitvoering van voorschrift nr. 44, inzake de verlofregeling voor de vaste kern van de Luchtbeschermingsdienst , 1940- 1945
- LBD.73** Regeling van de verstrekking en terugvordering van legitimatiebewijzen en zakboekjes aan c.q. van medewerkers van de Luchtbeschermingsdienst (o.a. uitvaardiging van voorschriften 17 en 58) , 1940- 1944
- LBD.144** Benoeming, instructie en ontslag van de schuilplaatsleiders , 1940- 1944
- LBD.183** Aanstelling, instructie en ontslag van wijkhoofden (blokleiders) , 1940 maa.- 1945 jun.
- LBD.29** Correspondentie met diverse betrokkenen inzake vrijstelling van onmisbare werkloze vrijwilligers van uitzending naar Duitsland door de hogere overheid , jun. 1940- sep. 1940
- LBD.21** Uitvoering van richtlijnen van de hogere overheid tot ontslag van joden, buitenlanders en anti-Duitse Nederlanders , jul. 1940- okt. 1940
- LBD.199** Verspreiding onder het personeel van uitnodigingen voor evenementen in Grand Theatre Gooiland , 1941- 1942
- LBD.36** Uitvoering van voorschriften inzake het dragen van NSB-uniformen en -insignes door dienstdoende medewerkers , jul. 1940- jun. 1942

- LBD.24** Uitvoering van voorschrift nr. 38, tegen het door medewerkers in diensttijd uitdrukking geven aan een politieke gezindte , dec. 1940- aug. 1941
- LBD.68** Regeling van de beoefening van sport en gymnastiek door medewerkers , 1941- 1944
- LBD.87** Ontslag van voormalige beroepsmilitairen , apr. 1941- mei 1941
- LBD.153** Instelling van een hekwacht, uitvaardiging van een gedragslijn voor de dienstdoende medewerkers in de vakposten en verlening van medewerking aan de verspreiding van materiaal over de V-actie op de vakposten , jul. 1941- oct. 1941
- LBD.240** Ontvangen gelukwensen voor het nieuwe jaar , dec. 1941.
- LBD.197** Verlening van medewerking aan de loonafstandsactie van Winterhulp Nederland , 1942 feb.- 1942 nov.
- LBD.196** Verlening van medewerking aan de inning van de contributie voor leden van het Nederlandse Arbeidsfront middels looninhouding , okt. 1942.
- LBD.198** Verrichten van werkzaamheden voor de Duitse weermacht , 1942 dec.- 1943 dec.
- LBD.101** Correspondentie met de Hoofdinspecteur voor de Bescherming van de Bevolking tegen Luchtaanvallen teneinde vrijstelling te verkrijgen voor diverse medewerkers van de plicht zich opnieuw in krijgsgevangenschap te begeven , 1943.
- LBD.201** Vordering van personen in geval van luchtalarm , 1943 jan.- 1944 okt.
- LBD.38** Mededelingen aan de burgemeester inzake de terugkeer van en hervatting van de dienst door medewerkers die door de hogere overheid in gijzeling waren genomen , 1944.
- LBD.39** Afwijzing van het verzoek tot personeelsruil door de Gemeentelijke Dienst voor Maatschappelijk Hulpbetoon en Werkloosheidsverzekering van de gemeente Vlaardingen , 1944.
- LBD.41** Mededeling van de majoor-commandant van de politie betreffende de ontzegging van de toegang tot het politiegebouw aan de Langestraat aan medewerkers van de Luchtbeschermingsdienst wegens het voeren van gesprekken met arrestanten , 1944.
- LBD.42** Correspondentie met diverse betrokkenen inzake vrijstelling van diverse medewerkers van de arbeidsdienstplicht voor de Duitse Weermacht , 1944.
- LBD.40** Staten houdende gegevens inzake aan medewerkers opgelegde straffen na onregelmatigheden in diensttijd , aug. 1944- jan. 1945
- LBD.200** Brief van het hoofd van de dienst aan de Einsatzstab van de NSDAP houdende verzoek personeel vrij te stellen van de Arbeitseinsatz , 26 okt. 1944.
- LBD.238** Model-legitimatiebewijs voor personeel en vrijwilligers van de dienst , 1938?.

### **02.03 Opleiding en oefening**

- Regeling van bijscholing en oefening van afdelingen , 1937- 1945
- LBD.230** Planning van cursussen t.b.v. en oefeningen , 1929- 1938
- LBD.239** Afdruk van een artikel inzake de chemische dienst bij de luchtbescherming van de hand van Dr. de Gee, actief in de luchtbeschermingsorganisatie in de gemeente , apr. 1937.
- LBD.231** Regeling van oefeningen met de gehele dienst , 1939- 1944

- LBD.44** Regeling van het volgen van (omscholings-)cursussen en -opleidingen door medewerkers van de dienst , 1942- 1944
- LBD.70** Regeling van een oefening van blokhoofden in de vorm van een wedstrijd , 1942.
- LBD.232** Regeling van buitenoefeningen door blokploegen , 1942 apr.- 1942 okt.

#### **04 DIENSTGEBOUWEN**

- Verwerving en beheer van gebouwen voor Wijkposten (Vakposten) I en blokposten , 1939- 1944
- LBD.247** Tekening houdende een schets van een schuilloopgraaf , 1929- 1938
- LBD.115** Opgaven van bij luchtgevaar door de dienst in gebruik te nemen gebouwen , 1936 - 1939
- LBD.248** Tekening houdende een schets van een schuilhuisje op de raadhuistoren , 1939- 1944
- LBD.117** Verwerving en onderhoud van gebouwen en accomodaties voor de gemeentelijke hulpdiensten , 1939 mei- 1944 aug.
- LBD.235** Rapport inzake een inbraak in Zwembad Crailoo en de ontvreemding van goederen van de dienst , mei 1939- aug. 1944
- LBD.246** Tekening houdende een schets van een schuilplaats voor 50 personen , 1939 okt..
- LBD.251** Tekening houdende een schets van een schuilplaats bij het kantongerecht aan de Nieuweg , 1940.
- LBD.113** Advisering inzake en kennisname van ten behoeve van de dienst te vorderen gebouwen , 1940 aug.- 1945 jul.
- LBD.249** Tekening waarop aangegeven luchtbeschermingsmaatregelen voor de dienstgebouwen aan het Oostereng , 1942 apr.- 1942 okt.
- LBD.252** Tekening houdende een schets van een ontsmettingsinrichting , 1938?.

#### **05 BENODIGDHEDEN EN HULPMIDDELEN**

##### **05.01 Materieel**

- Aanschaf, verkrijging en vordering van ge- en verbruiksmiddelen, en distributie daarvan onder de hulpdiensten en de zelfbeschermingsorganisatie , 1935- 1945
- Offertes voor de levering van materialen, installaties en schuilgelegenheden , 1936- 1945
- LBD.195** Aankoop en onderhoud van, en het houden van proeven met, alarminstallaties (sirenes) , 1938- 1945 aug.
- LBD.114** Opzet en onderhoud van een telefoonnetwerk ten behoeve van de interne berichtgeving en alarmering , 1939 aug.- 1945 jul.
- LBD.190** Inventarisatie van aanwezige materialen op de blokposten, bij de gemeentelijke hulpdiensten, en bij de dienst in zijn geheel , 1939 okt.- 1942 jun..
- LBD.35** Registratiekaarten (z.g. gezinskaarten, bij te houden door de Commissie van Straatleiders) inzake de gezinssamenstelling, de locaties van waterleiding- en hoofdgaskranen en de hoofdschakelaar voor de elektra en van de gezinsschuilplaats van c.q. in woningen, in te vullen door de bewoners (voorbeelden) , 1940.



- LBD.192** Aanwijzing van bij luchtalarm te vorderen personenauto's en vrachtauto's , 1940 apr.- 1943 apr.
- LBD.191** Vordering van personenauto's en vrachtauto's , 1940 mei- 1944 jul.
- LBD.193** Aanschaf van en verkrijging van een vergunning voor de stoomdesinfectie-installatie voor mosterdgas in zwembad Crailoo , 1940 mei- 1940 dec.
- LBD.194** Rechtszaak door de gemeente aangespannen tegen een vakcommandant inzake de ontvreemding en verkoop van de gemeente toebehorende goederen , 1942 dec.- 1945 jan.
- LBD.76** Verzoek aan de burgemeester tot vrijstelling van artsen ingeschakeld bij de Luchtbeschermingsdienst van de vordering van fietsen door de Duitse Weermacht , 1944.

## **05.02 Archief**

Register van ingekomen en uitgegane stukken , 1940- 1945

Minuten van uitgegane stukken , 1944- 1945

- LBD.65** Correspondentie inzake de overdracht van het archief en archiefstukken van voormalige en nieuwe hoofden van de dienst , 1940 apr.- 1941 dec.
- LBD.19** Overzicht van rubrieken, volgens welke het archief is opgeborgen , 1942 c..

## **06 TOEZICHT OP LUCHTBESCHERMINGSMAATREGELEN DOOR DERDEN**

### **06.05 Verduisteringscontrôle**

- LBD.154** Rapportages aan de commissaris van politie van slechte verduistering van gebouwen , 1941.
- LBD.155** Rapportages van slechte verduistering van gebouwen , 1941 - 1943
- LBD.125** Proeven met en oefeningen in verduistering , 1937 nov.- 1940 maa.
- LBD.130** Registratiekaarten inzake verrichte straatcontrolediensten (voorbeelden) , 1940 c..
- LBD.156** Verrijking van richtlijnen en uitvaardiging van voorschriften inzake verduistering , 1941- 1943

### **06.01 Gemeentegebouwen**

- LBD.88** Advisering en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van het Raadhuis, de gasfabriek en het abattoir , 1937- 1940

### **06.02 Scholen**

- LBD.81** Verzameling van informatie, advisering en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van scholen , 1939 - 1943
- LBD.83** Rapporten en richtlijnen inzake luchtbeschermingsmaatregelen op scholen in de gemeente , 1939 nov.- 1940 maa.
- LBD.250** Tekening waarop aangegeven luchtbeschermingsmaatregelen voor de school aan de Rembrandtlaan , 19400301 - 1944
- LBD.82** Verzameling van informatie inzake luchtbeschermingsplannen van scholen in de gemeente middels een enquête , 1942 okt.- 1943 feb.

### **06.03 Bedrijfs- en fabrieksgebouwen**

- LBD.86** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van bedrijfs- en fabrieksgebouwen (uitgezonderd de Nederlandse Seintoestellen fabriek) , 1937- 1944
- LBD.90** Verzameling van informatie en advisering inzake het luchtbeschermingsplan van de Nederlandse Seintoestellen Fabriek , 1937- 1945
- LBD.89** Verzameling van informatie en advisering inzake luchtbeschermingsplannen van bedrijven (uitgezonderd de Nederlandse Seintoestellen Fabriek) in de gemeente middels een enquête , 1938- 1939
- LBD.123** Verlening van medewerking aan en advisering inzake de uitvoering van de luchtbeschermingsplannen van de Utrechtse Waterleiding Mij. en de dienst Gemeentewaterleidingen Amsterdam voor wat betreft het gemeentelijk grondgebied , 1939 feb.- 1942 apr.
- LBD.77** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van omroepstudio's , 1941- 1944

#### **06.04 Openbare ruimten**

- LBD.75** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van ziekenhuizen en rusthuizen , 1939- 1944
- LBD.80** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van bioscopen , 1940- 1944
- LBD.85** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van het Gewestelijk Arbeidsbureau en kantoren van de P.T.T. , 1940- 1944
- LBD.74** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van kerken , 1941- 1944
- LBD.78** Advisering inzake en voorlichting inzake richtlijnen van de overheid voor bescherming van theaters, vergaderzalen, hotels en winkels , 1941- 1944
- LBD.84** Verzameling van informatie middels een enquête inzake luchtbeschermingsplannen van bedrijven en instellingen waar meer dan 20 mensen werkzaam zijn, in het kader van de uitvoering van richtlijnen van hogerhand houdende de doorvoering van nieuwe maatregelen , 1944 jun.- 1944 aug.

#### **07 ORGANISATIE HULPVERLENING BIJ LUCHTAANVALLEN**

- Overleg en en vaststelling van voorschriften inzake de procedure bij luchtalarm, en verslagen van luchtalarm , 1940- 1945
- LBD.94** Inventarisatie van hulpbehoevenden in de bebouwde kom , 1939 nov.- 1940 mei
- LBD.124** Overleg en samenwerking met de burgemeester en de leider van de distributiedienst voor wat betreft de organisatie van de evacuatie bij rampen, en aanwijzing van evacuatieposten voor dit doel , 1939 nov.- 1944 dec.
- LBD.98** Verkrijging van richtlijnen van hogerhand en uitvaardiging van voorschriften inzake de melding van oorlogshandelingen , 1940 mei- 1944 dec.
- LBD.95** Organisatie van de directe hulpverlening bij luchtongevallen , 1940 jun.- 1944 nov.
- LBD.97** Rapporten en verslagen van bombardementen en andere luchtaanvallen, en de daarvan geleden schade , 1940 aug.- 1945 mei

- LBD.224** Verrijking van richtlijnen en informatie en uitvaardiging van voorschriften inzake uit vliegtuigen geworpen fosforplaatjes en -bommen en andere brandstichtende aanvalsmiddelen , 1940 sep.- 1944 jul.
- LBD.25** Rapportage door de ordedienst inzake pro-Oranje en anti- fascistische uitingen door burgers , 1941.
- LBD.99** Verrijking van richtlijnen van hogerhand en uitvaardiging van voorschriften inzake de wijze van uitwisselen van berichten (afkortingen) , 1941 jun.- 1943 maa.
- LBD.122** Inventarisatie en vordering van pompinstallaties die drinkbaar water geven ten behoeve van de noodwatervoorziening , 1942 dec.- 1944 jul.
- LBD.96** Aankoop van doodskisten en vordering van personen als helper ten behoeve van de berging van eventuele doden bij luchtongevallen , 1943 jan.- 1944 feb.
- LBD.100** Inrichting en bezetting van loodsposten volgens richtlijnen van hogerhand, bedoeld om hulp bij luchtongevallen van buiten de gemeente naar de juiste plaats te brengen , 1944 mei- 1944 sep.
- LBD.58** Alarmmap, aanwezig op de Hoofdpost , dec. 1944.
- LBD.242** Affiche houdende reglement van orde voor de evacuatiepost Snelliusschool , 1938?.

### **03 FINANCIËN**

- LBD.180** Vaststelling van de conceptbegroting en van conceptbegrotingswijzigingen , 1937- 1944

### **08 OPLEIDING VAN EN VOORLICHTING AAN DERDEN**

- LBD.109** Verlening van medewerking aan de tentoonstelling gehouden op initiatief van de plaatselijke afdeling van het Nationaal Jongeren Verbond over Luchtbescherming , 1935.
- LBD.64** Publicaties en persberichten van de dienst in plaatselijke bladen, en reacties op publicaties van derden , 1937- 1944 maa.
- LBD.126** Organisatie van een demonstratie met thermietbommen op het gemeentelijk sportpark , 1937.
- LBD.66** Voorlichting van de burgerbevolking middels cursussen en voorlichtingsavonden inzake luchtbeschermingsmaatregelen, in samenwerking met de H.V.L. , 1938- 1944 sep.
- LBD.63** Documentatiemap, gebruikt bij de voorlichting van de burgerbevolking inzake de inrichting van een schuilgelegenheden in woningen door het Consultatiebureau voor luchtbescherming van de Hilversumse Vereniging voor Luchtbescherming , 1939.
- LBD.219** Bekendmaking, houdende aanwijzingen aan ingezetenen in geval van luchtalarm , juli 1939.
- LBD.234** Brief van de H.V.L. houdende de uitnodiging voor een lezing op 16 mei 1940 met als onderwerp De les van Finland, te houden in café De Karseboom , 10 mei 1940.
- 1-1** Uitgifte en verspreiding van een affiche 'Bij luchtalarm - van de straat', en verstrekking van een projectieplaatje met dit affiche aan het Rex theater met het verzoek dat bij elke voorstelling te tonen , juli 1940.
- LBD.108** Verlening van medewerking aan de tentoonstelling van 10 tot 16 juli 1944 gehouden door de Hoofdinspectie voor de luchtbescherming in samenwerking met de H.V.L. over zelfbescherming , 1944 feb.- 1944 jul.

**LBD.221** Bekendmaking, houdende voorschriften voor de melding van brand , 1938?.

## **09 BEHEER VAN OPENBARE EN TOEZICHT OP PARTICULIERE SCHUILGELEGENHEDEN**

**LBD.112** Toezicht op het onderhoud en het gebruik van schuilkelders en -loopgraven , 1937- 1944 jul.

**LBD.111** Aanleg en bouw van, en bouwkundig toezicht op schuilkelders en -loopgraven , 1938- 1944 aug.

**LBD.110** Staten van in de gemeente aanwezige openbare schuilplaatsen, publieke schuilkelders en schuilloopgraven, particuliere buurtschuilplaatsen bedrijfsschuilplaatsen, vakpostschuilplaatsen en gezinsschuilplaatsen , 19410901 - 19430601

**LBD.228** Opgave van opgeheven schuilplaatsen , jan 1943.

**LBD.62** Weekverslagen van het opruimen van schuilplaatsen , 1945 mei- 1945 jun.

## **10 MEDEWERKING AAN ORDE- EN HULPVERLENINGSACTIVITEITEN NA DE BEVRIJDING**

**LBD.202** Verlening van medewerking aan een geldinzameling georganiseerd door het initiatief comité Hilversum 1945 voor het Zweedse Rode Kruis , mei 1945.

**LBD.203** Verlening van medewerking aan de bewaking van het terrein Crailo , mei 1945.

**LBD.204** Verlening van medewerking aan inzameling van goederen voor de plaatselijke afdeling van het Rode Kruis ten behoeve van de noodziekenhuizen , 1945 jun.- 1945 jul.

**LBD.205** Verlening van medewerking aan de uitreiking van brood onder de bevolking , juni 1945.

**LBD.206** Verlening van medewerking aan de bestrijding van zwarte handel , 1945 jun..

**LBD.229** Verlening van medewerking aan de organisatie van een interkerkelijke getuigenis op de terreinen van het gemeentelijk Sportpark door een Interkerkelijk Comité , juni 1945.